

Peruskoulun 1. luokalle tulevien oppilaiden oppilaaksiotto, lukuvuosi 2025-2026

Koulutuslautakunta 04.03.2025 § 26
41/12.01.00.01/2025

Tiivistelmä: Koulutuslautakunta päättää peruskoulun 1. luokalla elokuussa 2025 koulunsa aloittavien oppilaiden koulupaikat niin, että kaupungin kaikille oppilaille saadaan kaikissa kouluissa toteutettua asianmukaiset opetusjärjestelyt, riittävän pienet opetusryhmät sekä kokonaisuutena mahdollisimman turvalliset ja lyhyet koulumatkat.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, p. 02 474 5311

Perusopetuslain 6.2 § mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa perusopetuslain 4 §:n mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.

Perusopetuslain 6.1 § mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Paimion kaupungin hallintoäännön 24 § 10 kohdan mukaan koulutuslautakunta päättää perusopetukseen 1. luokalle ottamisesta. Hallintosäännön 24.1 § 9 kohdan mukaan sivistysjohtaja päättää lautakunnan vuosittaisen päätöksen jälkeen ja kesken lukuvuoden 1. luokalle tulevien oppilaaksi ottamisesta.

Oppilaiden koulupaikkoja osoitettaessa on huomioitava em. vaatimus mahdollisimman turvallisista ja lyhyistä koulumatkoista sekä vielä perusopetusasetuksen 2 §:ssä olevat sekä 1.8.2025 perusopetuslakiin (20 g §) voimaan tulevat säädökset opetusryhmien muodostamisesta ja enimmäisryhmäkoosta tietyissä tapauksissa. Lisäksi lähtökohdaksi on otettava perusopetuslain uudet (1.8.2025 voimaan tulevat) 20 b §:n määräykset oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä sekä ryhmäkohtaisista tukimuodoista. Laki velvoittaa opetuksen järjestäjän varmistamaan oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt perusopetuksessa sekä järjestämään ryhmäkohtaisia tukimuotoja osana perustoimintaa.

Oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyiden on perusopetuslain uudistuksen esitoissa (HE 114/2024 vp) todettu tarkoittavan mm. opetusryhmien muodostamista niin, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa ja opettajan on mahdollista huomioida opetusryhmän tarpeet riittävän hyvin. Tämä huomioidaan käytännössä niin, että oppilaaksiotossa suunnittelun lähtökohtana ovat alle 20 oppilaan ryhmät kaikkien Paimion peruskoulujen 1. luokille.

Oppilaaksiottamisessa huomioidaan myös koulujen käytettävissä olevat opetustilat ja niiden asettamat rajoitukset oppilasmäärille ja

opetuksen eriyttämiselle sekä se, että kaikissa neljässä Paimion peruskoulussa koulunsa aloittaville oppilaille voidaan tarjota mahdollisimman tasapuoliset olosuhteet koulutyön aloittamiseen. Ryhmäkokojen on oltava kaikissa kouluissa riittävän pienet, jotta opetusryhmissä pystytään antamaan oppilaille heidän tarvitsemansa oppimisen ja koulunkäynnin tuki.

Paimiossa ei ole erikseen määriteltyjä ja ennalta ilmoitettuja oppilaaksiottoalueita, jotka sitovasti määrittelisivät sitä, miltä alueilta oppilaat systemaattisesti osoitettaisiin johonkin tiettyyn kouluun. Koko kaupunki on yhtä oppilaaksiottoaluetta, jonka sisällä on neljä peruskoulua. Tämä antaa mahdollisuuden käyttää harkintaa lähikoulun osoittamisessa niin, että kaikkien lasten koulunkäyntiolosuhteet olisivat mahdollisimman tasapuoliset.

Oppilaaksiottamisessa on huomioitava lisäksi koulukuljetusreitit (sekä julkiset bussireitit, koulukuljetuksien hoitamiseksi ostopalveluna hankitut linja-autoreitit että tilaustaksiliikenteenä koulukuljetuksiin käytettävissä olevat reitit) ja ajoneuvot, miten ne antavat mahdollisuuksia tai rajaavat vaihtoehtoja oppilaiden koulupaikkojen osoittamiseen. Syksyllä 2025 koulunsa aloittavien oppilaiden koulukuljetuksien järjestämisessä aiempia kuljetusten ajoreittejä täytyy jonkin verran muuttaa, mikä tulee vaikuttamaan siihen, ettei kaikkia kuljetuksia voida jatkossa ajaa samoja ajoreittejä kuin aiemmin. Reititys tehdään kesän aikana sen jälkeen, kun oppilaiden koulupaikat ovat tiedossa ja koulukuljetushakemuksiin on tehty hallintopäätökset, joiden perusteella määräytyvät kuljetuksiin oikeutetut oppilaat.

Huoltajat ovat voineet oppivelvollista lasta kouluun ilmoittaessaan esittää toiveen koulupaikasta. Huoltajilla ei ole oikeutta valita haluamaansa koulupaikkaa eikä kaupungilla ole velvollisuutta järjestää kaikille koulupaikkaa siitä koulusta, josta paikkaa on toivottu.

Suomenkieliseen perusopetukseen 1. luokalle elokuusta 2025 alkaen on Paimioon tässä vaiheessa ilmoittautunut 122 oppilasta. Ikäluokkaa varten käytettävissä on yhteensä 7 luokanopettajaa sekä opetustilat niin, että Jokelan, Kriivarin ja Vistan kouluihin voidaan sijoittaa laskennallisesti kaksi opetusryhmää ja Hanhijoen kouluun yksi. Laskennallinen tasa-arvoinen ryhmäkoko olisi tällöin keskimäärin 17,4 oppilasta per luokanopettaja kaikkiin kouluihin. Jotkut oppilaat voivat tarvita myös erityisluokkamutoista opetusta. Perusopetuksen järjestämisessä toteutetaan yhteisopettajuutta ja opetusryhmien määrittely jää koulujen rehtorien päätösvaltaan sen jälkeen, kun koulutulokkaat on osoitettu eri koulujen oppilaiksi.

Koulupaikkatoiveet jakautuvat seuraavasti:

- Hanhijoki 17
- Jokela 46
- Kriivari 28
- Vista 29
- ei toivetta 2

Luvuista nähdään, että Jokelan kouluun pääsyä on toivonut enemmän oppilaita kuin sinne voidaan ottaa. Jokelan kouluun toivoneista Näistä 35 on sellaisia lapsia, joiden koti sijaitsee rautatien pohjoispuolella alle 3 km etäisyydellä koulusta. Näistä muodostuu jo 17 ja 18 oppilaan opetusryhmät. Jotta Jokelan koulun oppilasmäärä ei kasva liian suureksi, kouluun toivoneiden mutta koulukuljetuksia käyttävien oppilaiden osalta vain joitakin oppilaita on mahdollista ottaa kouluun oppilaiksi.

Sivistysjohtaja on viikolla 8 lähettänyt Wilma-järjestelmän kautta kuulemiskirjeet niille kouluun hakeneiden oppilaiden huoltajille, joiden osalta koulupaikka saattaa olla eri kuin mitä on toivottu, ja tiedustellut tarkempia erityisperusteita sille, miksi koulupaikkaa on toivottu juuri ko. koulusta. Näistä oppilaskohtaisista perusteista joitakin erityisen painavia perusteluita voidaan huomioida koulupaikkoja osoitettaessa, mutta pelkästään peruste perheen toisen sisaruksen olemisesta jo tietyssä koulussa, kaverisuhteiden huomioimisesta, siitä että aiemmin joltakin asuinalueelta oppilaat ovat päässeet johonkin tiettyyn kouluun tai siitä, että lapsi on ollut jossakin tietyssä päiväkodissa esiopetuksessa, eivät ole riittävä peruste saada koulupaikkaa haluamastaan koulusta.

Kuljetusoppilaille on mahdollista osoittaa toivotun koulun sijasta toinen lähikoulu, josta johtuen oppilaan koulukuljetuksen kyydissä kulkema yhdensuuntainen matka pitenee noin yhden kilometrin. Omatoimisesti koulumatkansa kulkevien lasten osalta lähikoulun osoittamisessa pyritään osoittamaan lähikoulu oppilaan kotia lähinnä sijatsevasta koulusta, jotta lapsen itse kulkema koulumatka ei pitene tarpeettomasti, eikä lapsen tarvitsisi myöskään kulkea omaan kouluunsa kävellen sen koulun ohi, joka olisi lähinnä hänen kotiaan.

Oppilaiden lähikoulun osoittamista koskeva esitys perustuu seuraaviin linjauksiin:

Hanhijoen koulu: oppilaaksi osoitetaan rautatien ja Tarvasjoentien itä-/koillispuolella alle 5 km etäisyydellä koulusta asuvat lapset, joilla ko. koulu on lähin koulu ja etäisyys koulubussireitin varrelle on lyhin, sekä erityisluokkamutoista opetusta ko. koulussa järjestettävässä opetuksessa tarvitsevat oppilaat.

Jokelan koulu: oppilaaksi osoitetaan alle 3 km etäisyydellä koulusta asuvat lapset rautatien pohjoispuolella + kuljetusoppilaat reitiltä K06 sekä ne yksittäiset oppilaat, joille huoltajien kuulemisessa on esitetty erityisen painava peruste koulupaikkaan Jokelan koulussa. Enimmäisryhmäkokona esityksessä on 19 oppilasta per luokanopettaja, joten esitetyt perusteet on kokonaisarviointissa priorisoitu tärkeysjärjestykseen.

Kriivarin koulu: oppilaaksi osoitetaan Kriivarin ja Tapiolan asuinalueilla ja Ylä-Vistalla asuvat, jos koulumatka Kriivarin kouluun lyhyempi kuin Vistan kouluun, Saaren-Naskarlan asuinalueilla asuvat, jos matka Kriivarin kouluun on alle 3 km, sekä

kuljetusoppilaat reiteiltä PA2 ja K12.

Vistan koulu: oppilaat rautatien eteläpuolelta, poislukien em. Kriivarin kouluun osoitettavat oppilaat, haja-asutusalueiden taksikuljetusoppilaat reiteiltä K04 ja K11 sekä ne oppilaat bussireitiltä PA3, joiden huoltajat kuulemisen yhteydessä totesivat Vistan koulun hyväksi vaihtoehdoksi, kun Jokelan kouluun eivät kaikki halukkaat mahdu. Lisäksi Vistan kouluun osoitetaan erityisluokkamutoista opetusta ko. koulussa järjestettävässä opetuksessa tarvitsevat oppilaat sekä ne oppilaat, joille huoltajien kuulemisessa on esitetty erityisen painava peruste koulupaikkaan Vistan koulussa.

Em. perustein oppilaaksiottoa esitetään seuraavin oppilasmäärin:

- Hanhijoen koulu 18 oppilasta
- Jokelan koulu 38 oppilasta
- Kriivarin koulu 28 oppilasta
- Vistan koulu 38 oppilasta

Sivistysjohtaja esittelee asian lautakunnalle sekä avaa perusteita em. ratkaisuille, joissa on huomioitu joitakin huoltajien esittämiä painavia erityisperusteita ja se, että saman asuinalueen kuljetusoppilaat pyritään sijoittamaan samaan lähikouluun ja huomioimaan myös tulevien taksikuljetusten reititysjärjestelyt ja ajosuunnat. Perusteluilta priorisoitaessa erityisen painavina syinä ei ole huomioitu mm. lasten kaverisuhteita, sitä missä päiväkodissa lapsi on ollut esiopetuksessa, onko lapsella jo kouluikäisiä sisaruksia, onko lapsella erityisruokavalio tai mitkä ovat huoltajien työssäkäyntisuunnat.

Jos saman suunnan kuljetusoppilaiden toiveet ovat jakautuneet kahden eri koulun välille, ratkaisua koulupaikan määrittelystä on huoltajien kuulemisessa ennen päätöksentekoa esitetty noudattaen enemmistön toivetta. Jos huoltajien kuulemisessa on käynyt ilmi, että huoltajat hyväksyvät esitetyn vaihtoehdoisen koulupaikan, jossa on jo lähtökohtaisesti ajateltu myös mahdollisuudet koulukuljetusten toteutukseen, esitys lapsen lähikoulusta on tämän mukainen eikä ko. ratkaisu aiheuta lisäkustannuksia tai ylimääräisten ajoreittien hankintaa koulukuljetusten toteuttamiseen.

Toissijaisen koulunkäyntioikeuden anominen

Sen jälkeen, kun lapselle on kaupungin päätöksellä osoitettu lähikoulu perusopetuslain 6 § 2 momentin mukaisesti, huoltajilla on perusopetuslain 28 § 2 momentin perusteella mahdollisuus hakea lapselleen myös koulupaikkaa ns. toissijaisena koulunkäyntioikeutena muusta kuin lähikoulusta. Näitä hakemuksia käsiteltäessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

1) Toissijaista koulunkäyntioikeutta on anottava erikseen kirjallisesti (vapaamuotoinen anomus). Edellytyksenä toissijaisen koulunkäyntioikeuden myöntämiselle on, että huoltajat ilmoittavat hakemuksessaan vastaavansa kaikista koulukuljetuksista tai oppilaan saattamisesta aiheutuvista kustannuksista). 6.4.2025 mennessä saapuneet

anomukset käsitellään yhtenä kokonaisuutena. Sen jälkeen saapuneet anomukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Ennen kuin ns. toissijaista koulunkäyntioikeutta koskevat anomukset käsitellään, tehdään vielä mahdolliset korjauspäätökset oppilaiden lähikoulun vaihtamisesta perustellusta syystä (muutto kunnan sisällä toiseen osoitteeseen). Tämän jälkeen arvioidaan, onko koulukohtaisen oppilasmäärän puitteissa mahdollista myöntää toissijaisia koulunkäyntioikeuksia.

2) Toissijaisen koulunkäyntioikeuden myöntämisellä 1. vuosiluokan opetusryhmien koko ei saa ylittää 19 oppilasta (eikä perusopetuslain 20 g §:n (voimaan 1.8.2025 alkaen) mukaisia enimmäisryhmäkokosäädöksiä).

3) Toissijaista koulunkäyntioikeutta koskeva hakemus voidaan käsitellä vasta sitten, kun ko. oppilaan perusopetuslain 6 § 2 mukaista lähikoulun osoittamista koskeva päätös on ensin lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

4) Jos opetusryhmien koon puolesta toissijaisia koulunkäyntioikeuksia voidaan myöntää, anomukset käsitellään ensi vaiheessa niin, että hakuajan puitteissa saapuneet hakemukset arvioidaan ja ryhmitellään esitettyjen perusteiden mukaisesti:

- a) Ensisijaisena perusteena ovat lapsen opetus- ja/tai asumisjärjestelyihin liittyvät syyt (mm. vuoroviikkoasuminen Paimiossa kahdessa eri osoitteessa niin, että lapsen viikoittainen koulunkäynti olisi mahdollisimman sujuvaa ja koulumatkat mahdollisimman turvalliset ja lyhyet kahden eri huoltajan luota).
- b) Toissijaisena perusteena on se, että koulunsa aloittavalla oppilaalla on jo alakouluikäinen isompi sisarus siinä koulussa johon toissijaista koulunkäyntioikeutta anotaan. (Kodin ja koulun yhteistyö on perheelle helpompaa, kun saman perheen sisaruksia ei sijoiteta eri kouluihin.)
- c) Viimesijaisena perusteena toissijaisen koulunkäyntioikeuden myöntämiseen ovat muut kuin varsinaiseen koulunkäyntiin tai asumisjärjestelyihin tai jo koulussa oleviin sisaruksiin liittyvät syyt. Näitä ovat esim. se, että vielä alle kouluikäinen nuorempikin sisarus pitäisi saada myöhemmin samaan kouluun kuin nyt koulunsa aloittava, ikätovereiden kaverisuhteet, tarve aamu- ja iltapäivätoimintaan peruskoulun alkuvaiheessa, mahdollisuus julkisen bussiliikenteen käyttömahdollisuuksiin koulumatkoilla omakustanteisesti tms. syyt.

Hakemukset priorisoidaan em. kategorioihin. Hakijoita kohdellaan yhdenvertaisesti niin, että ns. toissijaisen koulun käyntiin annetaan lupa hakemuksen perusteella koulukohtaisesti joko kaikille kuhunkin kategoriaan kuuluville oppilaille samaan kouluun, tai jos näin ei voida toimia, oikeutta ei anneta kenellekään ko. koulussa.

Toissijainen koulunkäyntioikeus muuhun kuin lähikouluun voidaan myöntää joko toistaiseksi tai määräaikaisena lukuvuodeksi kerrallaan. Koulunsa aloittaville paimiolaisille oppilaille oikeus myönnetään kahdeksi lukuvuodeksi kerrallaan; vieraskuntalaisille vain yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan.

Ns. toissijaista koulunkäyntioikeutta myönnettäessä kaikille koulupaikan saaville asetetaan perusopetuslain 32 § 3 momentin mukaisesti ehdoksi se, että oppilas ei voi saada oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen, vaan huoltajat vastaavat kaikista oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista järjestelyistä ja kustannuksista.

Toissijaisen koulunkäyntioikeuden myöntämisestä päättää hallintosäännön 24.1 § 9 kohdan mukaisesti sivistysjohtaja.

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus: Koulutuslautakunta päättää ottaa oppilaat perusopetuksen ensimmäiselle luokalle ja osoittaa lähikoulun kokouksessa esitettävän nimilistan mukaisesti. Oppilasmäärät kouluittain:
- Hanhijoki 18
- Jokela 38
- Kriivari 28
- Vista 38

Opetusryhmien muodostamisesta koulun sisällä päättää rehtori. Erityisluokkamuotoista opetusta tarvitsevien oppilaiden opetus järjestetään joko Hanhijoen tai Vistan koulussa, joten ko. syystä oppilaan lähikoulu voidaan joutua vaihtamaan tämän päätöksen jälkeen.

Muiden 1. luokalle tulevien oppilaiden koulupaikoista tämän päätöksen jälkeen päättää hallintosäännön 24.1 § 9 kohdan mukaisesti sivistysjohtaja. Sivistysjohtaja päättää myös mahdollisista ns. toissijaisen koulunkäyntioikeuden myöntämisestä sekä lähikoulun vaihtamisesta, jos lähikoulua osoitettaessa tiedossa ollut oppilaan virallinen kotiosoite vaihtuu ja se aiheuttaa tarpeen tarkistaa lähikoulun osoittamista koskeva päätös. Toissijaisen koulunkäyntioikeuden myöntämisessä on huomioitava selostusosassa määritellyt periaatteet.

Päätös: Jäsen Aleks Hermonen jääväsi itsensä tämän asian käsittelyn ajaksi ja poistui kokouksesta klo 18:51.
Hermonen tilalle valittiin pöytäkirjan tarkastajaksi tämän asian kohdalle Rami Backman.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hermonen palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19:42.